

ใบความรู้ การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

การอ่านออกเสียงร้อยกรอง เป็นการอ่านที่มุ่งให้เกิดความเพลิดเพลิน ชาบซึ่งในรสของบทประพันธ์ซึ่งจะต้องอ่านอย่างมีจังหวะ ลีลาและท่วงทำนองตามลักษณะของคำประพันธ์แต่ละชนิดซึ่งอ่านได้ ๒ แบบ ดังนี้

๑. อ่านออกเสียงธรรมดา เป็นการอ่านออกเสียงพูดตามปกติเหมือนการอ่านร้อยแก้วแต่มีจังหวะ วรรคตอน มีการเน้นสัมผัสตามลักษณะบังคับของคำประพันธ์แต่ละชนิด

๒. อ่านทำนองเสนาะ เป็นการอ่านมีสำเนียงสูง ต่ำ หนัก เบา ยาว สั้น เป็นทำนองเหมือนเสียงดนตรีมีการเอื้อนเสียง เน้นสัมผัสตามจังหวะ ลีลาและท่วงทำนองที่แตกต่างไปตามลักษณะบังคับของบทประพันธ์ชนิดต่างๆ ให้ชัดเจน ไพเราะ เหมาะสม ทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์คล้อยตาม

หลักเกณฑ์ในการอ่าน

หลักทั่วไปของการอ่านออกเสียงร้อยกรองที่ควรคำนึงถึง มีดังนี้

๑. ศึกษาลักษณะบังคับของคำประพันธ์แต่ละชนิด เช่น การแบ่งจังหวะ จำนวนคำสัมผัส ฯลฯ
๒. อ่านให้ถูกต้องตามลักษณะบังคับของคำประพันธ์ชนิดนั้นๆ
๓. อ่านออกเสียงคำให้ชัดเจน ถูกต้อง โดยเฉพาะคำที่ออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำ
๔. อ่านออกเสียงดังพอสมควร ผู้ฟังได้ยินทั่วถึง ไม่ดังหรือค่อยจนเกินไป
๕. อ่านมีจังหวะวรรคตอน รู้จักทอดจังหวะ เอื้อนเสียง หรือหลบเสียง
๖. คำที่รับสัมผัสกัน ต้องอ่านเน้นเสียงให้ชัด ถ้าสัมผัสนอกต้องทอดเสียงยาวกว่าธรรมดา
๗. อ่านเอื้อนสัมผัสในเพื่อเพิ่มความไพเราะ เช่น ข้าขอเคารพอภิวันท์ (อ่านว่า อบ-พิ-วัน)
๘. คำที่มีพยางค์เกินให้อ่านเร็วและเบา เพื่อให้เสียงไปตกที่พยางค์ที่ต้องการ
๙. มีศิลปะในการใช้เสียง รู้จักเอื้อนเสียงให้ไพเราะ สอดแทรกอารมณ์ตามเนื้อความ
๑๐. เมื่ออ่านถึงตอนจะจบต้องเอื้อนเสียงและทอดจังหวะให้ช้าลง จนกระทั่งจบบทผู้อ่านควรมีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีสติมั่นคง ไม่ตื่นเต้น หรือประหม่า

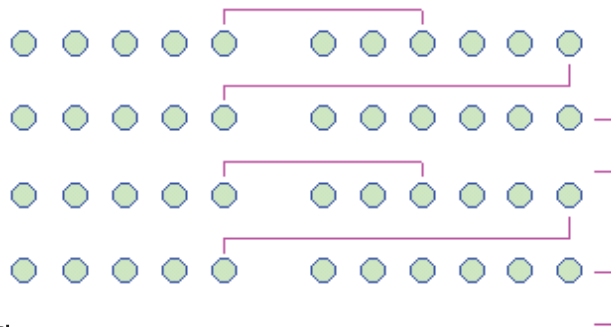

ใบความรู้ การอ่านกาพย์ยานี ๑๑

กาพย์ยานี ๑๑ เป็นคำประพันธ์ประเภทกาพย์ชนิดหนึ่ง ใน ๑ บท มี ๒ บาท ๑ บาท มี ๒ วรรค วรรคหน้า มี ๕ คำ วรรคหลังมี ๖ คำ รวมเป็น ๑๑ คำ จึงเรียกว่า กาพย์ยานี ๑๑

ตัวอย่างกาพย์ยานี ๑๑

ลักษณะบังคับของกาพย์ยานี ๑๑

กาพย์ยานี ๑๑ หนึ่งบท มี ๒ บาท ๑ บาท มี ๒ วรรค วรรคหน้ามี ๕ คำ วรรคหลังมี ๖ คำ รวมเป็น ๑๑ คำ กาพย์ยานี ๑ บท จะมี ๒๒ คำ ซึ่งในการแต่นั้นต้องแต้อย่างน้อย ๑ บท หรือ ๔ วรรคเสมอ

การอ่านกาพย์ยานี ๑๑

มีวิธีการอ่านทำนองเสนาะเช่นเดียวกับหลักการอ่านทำนองเสนาะโดยทั่วไปที่ได้กล่าวไว้ แต่มีหลักการอ่านเฉพาะกาพย์อยู่บ้าง ดังนี้

๒.๑ การแบ่งจังหวะ วรรคหน้าแบ่งจังหวะเป็น ๒ - ๓ ส่วนวรรคหลังแบ่งเป็น ๓ - ๓

๒.๒ การใส่ทำนอง กาพย์ยานี มีทำนองดังนี้ บาทเอกออกเสียงลงต่ำส่วนบาทโทออกเสียงต้นวรรคขึ้นเสียงสูง

ตัวอย่าง การอ่านกาพย์ยานี ๑๑

เรื่อยเรื่อย/มารอนรอน
สนธยา/จะใกล้ค่ำ
เรื่อยเรื่อย/มาเรียงเรียง
ตัวเดียว/มาพลัดคู่

ทิพากร/จะตกต่ำ
ค่านึงหน้า/เจ้าตราตรู
นกบินเฉียง/ไปทั้งหมด
เหมือนพื่ออยู่/ผู้เดียวดาย

กาพย์เห่เรือ พระนิพนธ์ เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศ (เจ้าฟ้ากุ้ง)

แบบฝึกอ่านออกเสียง
กาพย์ยานี๑๑

ไทย – อาเซียนคงคู่กัน

สองห้าห้าแปดนี้
สิบชาติร่วมแสดง
รวมเป็นประชาคม
การค้าศึกษามี
อินโดนีเซีย ไทย
มาเลเซีย ลาวนั้น
สิงคโปร์ พม่าอยู่ใกล้
ร่วมจิตร่วมพัฒนา
เด็กเอ๋ยเด็กน้อยไทย
รู้เขา เราเข้มขึ้น
เอกลักษณ์ประเพณี
อนุรักษ์สืบสานไว้

เป็นปีที่มีเปลี่ยนแปลง
ความแข็งแกร่งสามัคคี
อาเซียนอุดมการณ์ที่ดี
พันธมิตรร่วมมือกัน
ฟิลิปปินส์ บรูไน แข็งขัน
เวียดนามขยันกัมพูชา
เอเชียเฉียงใต้ใจहरษา
สร้างสุขहरษายั่งยืน
เร่งเข้าใจชนชาติอื่น
ยืนหยัดมั่นคงนั้นคือไทย
ที่งดงามเกินกว่าใคร
ไทย – อาเซียนคงคู่กัน

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบงานที่ ๐๑

ฝึกอ่านกาพย์ยานี ๑๑

คำชี้แจง ฝึกอ่านกาพย์ยานี ๑๑ ตามขั้นตอน

๑. อ่านเป็นร้อยแก้ว โดยแบ่งจังหวะการอ่านให้ถูกต้องตามลักษณะกาพย์ยานี ๑๑

ความเป็นเธอ

หากเธอ/คือคนไทย// รู้จักไหม/ไทยวิถี//

ในตัว/ของเธอมิ// ความเป็นไทย/อะไรจริง//

หากเธอ/คือคนดี// มีอะไร/ใช้อ้างอิง//

โลกหาย/ได้ฟังฟัง// สิ่งดีใด/ในตัวเธอ//

หากเธอ/คือมนุษย์// สุดประเสริฐ/เลิศเสมอ//

สิ่งใด/ยกระดับเธอ// สูงกว่าชาติ/ดิรัจฉาน//

หากเธอ/คือนักเรียน// ไขแค่เพียร/การเขียนอ่าน//

ชีวิต/และจักรวาล// เรียนรู้บ้าง/อย่างไรแล้ว//

๒. ฝึกอ่านกาพย์ยานี ๑๑ เป็นทำนองเสนาะ

สองวรรคแรก (บรรทัดที่ ๑) อ่านเสียงต่ำ

สองวรรคหลัง (บรรทัดที่ ๒) อ่านเสียงสูง